

JAARPLAN 2024 DE JONGE AKADEMIE

Amsterdam, november 2023
De Jonge Akademie

VERANTWOORDING

Conform het reglement van De Jonge Akademie zoals vastgesteld door de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) presenteert het bestuur van De Jonge Akademie hierbij zijn jaarplan 2024. Dit jaarplan is op 28 september 2023 besproken en goedgekeurd door de leden van De Jonge Akademie en goedgekeurd door het KNAW-bestuur op 7 november 2023.

INHOUD

Inleiding	4
1: Ambities en uitgangspunten 2023	5
2: Tracé Wetenschapsbeleid	7
3: Tracé Wetenschap en Maatschappij	10
4: Tracé Inhoud en Interdisciplinariteit	12
5: Tracé Internationalisering	14
6: Communicatie	16
Bijlage: Tijdslijn 2023	17

INLEIDING

In dit jaarplan geeft De Jonge Akademie aan hoe zij in 2024 verder invulling wil geven aan haar doelstellingen. Informatie over activiteiten van De Jonge Akademie in voorgaande jaren is te vinden in de jaarverslagen, gepubliceerd op www.dejongeakademie.nl.

Het jaarplan 2024 is opgezet op basis van tracé-indeling, die de hoofdthema's van De Jonge Akademie weerspiegelt. Hoofdstukken 2 tot en met 5 geven een overzicht van doelstellingen, thema's en voorgenomen activiteiten per tracé. Hoofdstuk 6 bevat de beknopte communicatiestrategie. Een agenda voor 2024 is in de bijlage toegevoegd aan dit jaarplan.

1 AMBITIES EN UITGANGSPUNTEN 2024

De Jonge Akademie bestaat sinds 2005 en is uitgegroeid tot een bekend en gerespecteerd platform: serieuze gesprekspartner voor bestuur en beleid, actief betrokken bij wetenschapsbewustwording in de maatschappij en een veelgevraagde gast bij media. De kracht van De Jonge Akademie is haar diepgevoelde passie voor wetenschap en de wens om die te delen met de samenleving.

De opzet van De Jonge Akademie heeft sterk bijgedragen aan haar succes. Door de in- en uitstroom van leden is er een voortdurende beweging van nieuwe plannen en ideeën. De leden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor wat De Jonge Akademie is en wil zijn; de betrokkenheid van de leden is groot. Het streven is om deze betrokkenheid en actieve inzet van alle leden in 2024 te blijven stimuleren en versterken. Maandelijks vinden online bijeenkomsten plaats waarin lopende projecten worden besproken, met ruimte om onderwerpen uit te diepen of nieuwe ideeën aan elkaar te presenteren.

Leden van De Jonge Akademie nemen veelvuldig deel aan symposia, expertmeetings, raden en adviescommissies van de KNAW, aan selectiecommissies, beoordelingscommissies voor subsidies en jury's voor prijzen van de KNAW, en aan wetenschapscommissies van KNAW-instituten. Hierdoor zijn de leden naast de eigen activiteiten van De Jonge Akademie sterk betrokken bij de forum- en adviesfunctie van de KNAW. De Jonge Akademie probeert onderzoekers van andere instellingen te betrekken bij haar activiteiten, onder meer door ledendagen bij universiteiten of instituten te houden en via contacten met de lokale jonge academies. Ook met de Akademie van Kunsten (ook onderdeel van de KNAW) wordt samengewerkt, via gezamenlijke projecten of in de vorm van bijeenkomsten.

De Jonge Akademie

De Jonge Akademie is binnen de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) een zelfstandig forum van vijftig jonge, gedreven wetenschappers die internationaal tot de voorhoede van hun vakgebied behoren. Leden van De Jonge Akademie zijn op het moment van hun benoeming minder dan tien jaar geleden gepromoveerd. Ze vertegenwoordigen samen een breed spectrum van wetenschappelijke disciplines en verrichten hun werkzaamheden hoofdzakelijk aan een instelling van wetenschappelijk onderzoek in het Koninkrijk der Nederlanden. Een benoeming is voor vijf jaar. Elk jaar stromen tien leden in en uit.

Door de wijze van selectie van nieuwe leden wordt ook de komende jaren gewaarborgd dat in het ledenbestand voldoende balans is in disciplines, gender en andere relevante dimensies van diversiteit, en beheersing van de Nederlandse taal onder de leden.

De Jonge Akademie heeft tot doel om activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren om jonge onderzoekers:

- actief in aanraking te brengen met vakgebieden buiten hun eigen specialisme en met de mogelijkheden van interdisciplinair onderzoek;*
- aan te moedigen visie te ontwikkelen en uit te dragen op de toekomst van het eigen vakgebied en de samenwerking met andere vakgebieden, alsmede op het te voeren wetenschapsbeleid;*
- te stimuleren hun wetenschappelijke inzichten in de maatschappij uit te dragen;*
- te steunen in hun eigen ontwikkeling als wetenschapsbeoefenaar;*
- te stimuleren internationaal samen te werken met leden van andere jonge academies of organisaties met een vergelijkbare doelstelling.*

De Jonge Akademie ontplooit elk jaar een waaier aan activiteiten, van mediaoptredens tot onderwijsactiviteiten, onderzoek, publicaties en bijeenkomsten. Zij laat nadrukkelijk haar eigen geluid horen en is de afgelopen jaren veelvuldig naar buiten getreden door zich te mengen in debatten en door zelf onderwerpen te agenderen, zoals meer gastvrijheid in de academische wereld voor gevluchte wetenschappers, Iedereen professor! en het waarborgen van academische vrijheid en integriteit door transparantie over financiering van onderzoek. Dat wil De Jonge Akademie in 2024 blijven doen. Belangrijke thema's voor het komende jaar zijn: overprikkeld (met een onderzoek naar mentale gezondheid van academici en verkennen), hiërarchie en privilege in de wetenschap (Iedereen professor!), diversiteit en inclusie, eerste-generatie-wetenschappers, erkennen en waarderen, de balans tussen publieke en private wetenschapsfinanciering, dialogen over wetenschap met verschillende soorten publiek (zoals in buurthuizen) en collectieve kennisontwikkeling, wetenschappers in de media en het versterken van *Scholars at Risk*-initiatieven.

Verder ligt de focus van De Jonge Akademie op:

- het bevorderen van informatie-uitwisseling en samenwerking met alle onderdelen van de KNAW;
- het nadrukkelijk naar voren brengen van standpunten bij universiteitsbestuurders, onderzoeksfinanciers, in de media en bij overheid en politiek;
- het verbeteren van het wetenschappelijke veld in Nederland door het bepleiten van verbeteringen in het huidige wetenschapsbeleid;
- het volgen van belangrijke ontwikkelingen, zoals de implementatie van het programma Erkennen en Waarderen, Open Science, de situatie van vluchtende wetenschappers en internationalisering in het hoger onderwijs;
- het stimuleren van debat over wetenschap en de publieke relevantie van wetenschap door middel van o.a. lezingen en symposia;
- het overbrengen van enthousiasme voor en kennis van wetenschap op kinderen, jongeren en het brede publiek / lastig te bereiken doelgroepen en experimenteren met manieren om dit te bereiken;
- het blijven ontwikkelen van ideeën voor interdisciplinaire samenwerking en deze bestendigen; het besteden van aandacht aan internationalisering, onder meer door uitwisseling met andere jonge academies en internationale organisaties en adviesorganen om zo ook open te staan voor *best practices* uit andere landen.

2 TRACÉ WETENSCHAPSBELEID

De Jonge Akademie wil haar positie blijven aanwenden om proactief invloed uit te oefenen op beleidsontwikkeling en besluitvorming in de wetenschap. Ze zal daarbij haar bijdrage blijven leveren vanuit het perspectief dat wetenschap vele waarden heeft, die alle van belang zijn, intrinsiek, maatschappelijk, economisch en cultureel. Deelname aan het debat is primair erop gericht dit brede palet van waardevolle vormen van wetenschapsbeoefening onder de aandacht te brengen en te bevorderen.

De Jonge Akademie zal aansluiten bij de actualiteit, maar ook zelf onderwerpen agenderen die nog niet (hoog genoeg) op de politieke agenda staan. Daarnaast zal zij haar netwerk van partners in de wetenschappelijke wereld verder verstevigen. Hierbij kan gedacht worden aan de banden met Colleges van Bestuur, decanen, de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de Universiteiten van Nederland (UNL), de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), Promovendi Netwerk Nederland (PNN), PostdocNL, het ComeniusNetwerk en Assistant Professors Network (AP-net). Ook het netwerk van lokale jonge academies op de Nederlandse universiteiten zorgt voor belangrijke uitwisseling en versterking. Leden van De Jonge Akademie zullen in 2024 actief blijven participeren in (advies)commissies, raden en jury's van de KNAW, maar ook in regiegroepen of commissies buiten de KNAW, zoals de landelijke regiegroep Erkennen & Waarderen en de OCW-commissie die gevormd is in 2022 voor de evaluatie van de Starters- en Stimuleringsbeurzen en in 2024 de implementatie van deze beurzen op universiteiten zal blijven monitoren.

De financiering van het wetenschapssysteem in Nederland is een onderwerp dat op de agenda zal blijven staan. De Jonge Akademie blijft daarbij onverminderd pleiten voor ongebonden en door nieuwsgierigheid gedreven onderzoek. Hierbij vertegenwoordigt De Jonge Akademie de wetenschappers vanuit alle verschillende vakgebieden en universiteiten of instituten.

Het Tracé Wetenschapsbeleid richt zich in 2024 op de volgende onderwerpen en projecten.

Iedereen professor!

In 2023 heeft De Jonge Akademie het 'Iedereen professor!' jaar uitgeroepen. In hetzelfde jaar zijn er verschillende initiatieven gestart door De Jonge Akademie, zoals een oproep aan academici om op facultair en universitair niveau het gesprek over Iedereen professor aan te gaan. Om voorbereid de discussie in te gaan heeft De Jonge Akademie hiervoor verwachte vragen en antwoorden geformuleerd en beschikbaar gemaakt op haar website. In 2024 blijft De Jonge Akademie het gesprek hierover voeren en pleiten voor Iedereen professor!, onder andere door een debat hierover te organiseren op 1 februari 2024.

De Academiethermometer

Met De Academiethermometer steekt De Jonge Akademie de thermometer in de Nederlandse academische wereld. Hoe is het gesteld met de mentale gezondheid van wetenschappers in Nederland? Met behulp van vragenlijsten onder wetenschappers in Nederland zal onderzoek gedaan worden naar psychische klachten (depressie, angst, stress), de ervaren werk/publicatiedruk, slaap, motivatie, zorgconsumptie, ervaren sociale veiligheid en ervaren steun (op het werk en thuis). Deze gegevens zullen meer inzicht geven in de eventuele klachten die voorkomen onder wetenschappers, de ernst ervan en of er factoren zijn te bepalen die eventueel beschermend of verergerend zijn. De resultaten zullen beschreven worden in een publicatie.

Raadpleging onderzoeksfinanciering

Met het project Raadpleging onderzoeksfinanciering experimenteerde De Jonge Akademie in 2022 met een collectieve participatieprocedure waarin de deelnemers voor de dilemma's en beperkingen werden gesteld waarmee ook beleidsmakers te maken hebben. Zij moesten oplossingen voorstellen binnen de gegeven randvoorwaarden. De resultaten van deze consultatie zullen begin 2024 verschijnen en bestaan uit: 1. Een *position paper* over het gebruik van de collectieve participatieprocedure voor besluitvorming; 2. Een analyse en reflectie van de gegevens van de financieringsraadpleging.

Invloed van samenwerking met private sector op wetenschap in Nederland

De afgelopen decennia is er een enorme toename geweest van externe onderzoeksfinanciering in de Nederlandse wetenschap. Hierdoor is de focus verschoven naar onderzoek met snelle resultaten voor overheid en bedrijfsleven. Wetenschap heeft echter ook de taak om nieuwe vragen te genereren en te anticiperen op de vraagstukken van de toekomst. Deze taak en daarmee de positieve academische vrijheid – waarbij wetenschappers zelf kiezen welk onderzoek ze uitvoeren en met welk doel – staat onder druk. In 2023 publiceerde De Jonge Akademie het rapport *Denkruimte. Een analyse van structurele bedreigingen voor academische vrijheid en integriteit*, waarin zij pleit voor meer transparantie door ‘intellectuele audits’ en voor het opstellen van richtlijnen voor verantwoorde onderzoeksfinanciering. De Jonge Akademie is voornemens om in 2024 ontwikkelingen rond dit thema verder te blijven monitoren en te agenderen bij universiteiten.

Erkennen en Waarderen

Nadat De Jonge Akademie in 2020 best practices heeft gepresenteerd om de lokale Erkennen en Waarderen-commissies te inspireren in het ontwikkelen van hun adviezen en beleid, heeft zij in 2022 gesprekken met hoogleraren gevoerd en uitgebracht als podcastreeks. Door wetenschappers aan de top in deze gesprekken te laten reflecteren op hun eigen carrière en op de goede maar ook de mindere goede kanten van het huidige beoordelingssysteem, hoopt De Jonge Akademie meer inzicht te krijgen in wat nodig is voor de gewenste cultuuromslag. De Jonge Akademie zal naar aanleiding van deze reeks een reflectieverslag publiceren en draagt op verschillende manieren bij aan de ontwikkeling van het programma, bijvoorbeeld door het geven van workshops en deelname aan de landelijke regiegroep. Ook in de podcastserie *TjongeJonge*, verschenen in oktober-november 2023, komen onderwerpen gerelateerd aan Erkennen en Waarderen aan bod.

Landelijke politiek

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023 heeft De Jonge Akademie drie speerpunten voor florerend wetenschappelijk onderwijs en onderzoek gepubliceerd. Deze aandachtspunten voor een volgend kabinet zullen ook tijdens de formatieperiode onder de aandacht van politici worden gebracht.

De Jonge Akademie streeft naar rechtstreekse contacten met parlementariërs om elkaar wederzijds te informeren over beleid en financiering van onderzoek en onderwijs.

De Jonge Akademie blijft zich inzetten voor het project Parlement en Wetenschap, samen met UNL, KNAW en NWO, TNO en NFU. Het centrale doel is wetenschappelijke kennis een grotere rol te laten spelen in het parlementaire debat, door Kamerleden te informeren over recente wetenschappelijke inzichten in de onderwerpen waarvoor beleid wordt ontwikkeld.

Minder werkdruk in een slimmer academisch jaar

In 2021 verscheen het De Jonge Akademie-rapport *Een slimmer academisch jaar*. Naar aanleiding van dit rapport heeft minister Dijkgraaf universiteiten uitgenodigd om hun collegejaar ‘slimmer’ in te richten. Deze pilots zijn begin 2023 van start gegaan. Gedurende vier jaar zullen afdelingen individueel en gezamenlijk experimenteren met het slimmer inrichten van het collegejaar aan 14 universiteiten en 1 hogeschool. De Jonge Akademie blijft betrokken bij de voortgang en monitoring van de pilots.

3 TRACÉ WETENSCHAP EN MAATSCHAPPIJ

Doelstelling van het tracé Wetenschap en Maatschappij is de kennis van en de belangstelling voor wetenschap te vergroten in de samenleving. De doelgroep is een breed publiek: De Jonge Akademie wil ook kinderen en volwassenen bereiken buiten degenen die zich al voor wetenschap interesseren en die zich daar ook actief over informeren. Naast nieuwe projecten die hieronder beschreven staan, vestigen de leden van De Jonge Akademie ook de aandacht op bestaande projecten zoals het spel Moendoes digitaal en het stripboek *De scarabee en de geheimzinnige ziekte*.

De volgende activiteiten en projecten staan op de agenda voor 2024:

Collectieve kennisontwikkeling: verkennend onderzoek naar transdisciplinariteit in de wetenschap

Wetenschapsfinanciers financieren in toenemende mate transdisciplinair onderzoek, waarbij de kennis en expertise van maatschappelijke actoren en bedrijven geacht wordt van meet af aan betrokken te worden. In 2023 heeft De Jonge Akademie in samenwerking met NWO kwalitatieve interviews afgenomen en rondetafelgesprekken georganiseerd om inzicht te krijgen in best practices omtrent het opzetten en uitvoeren van transdisciplinair onderzoek. Hierbij stond de vraag centraal hoe wetenschappelijke en maatschappelijke meerwaarde kan worden gerealiseerd en hoe transdisciplinair onderzoek beter te faciliteren en te beoordelen valt. In 2024 verschijnt een rapport waarin zowel moeilijkheden in samenwerkingen tussen wetenschappers en maatschappelijke partners aan bod komen, als mede succesverhalen en aanbevelingen voor universiteiten, wetenschapsfinanciers, zoals NWO en ZonMw en maatschappelijke partners die willen participeren in wetenschappelijk onderzoek. Door parallel te werken aan het [Kennisplatform van NWO](#), streeft De Jonge Akademie ernaar om (real-time) impact te genereren op macroniveau.

Niet de eerste de beste: eerstegeneratiewetenschappers en hun ervaringen in de wetenschap

Eerstegeneratiewetenschappers zijn wetenschappers wier ouders zelf niet naar de universiteit gingen. In 2023 zijn eerstegeneratiewetenschappers geïnterviewd om hun ervaringen in kaart te brengen en aanbevelingen te doen om kansgelijkheid in de Nederlandse wetenschap te vergroten. Onderwijsongelijkheid is wijdverbreid; kinderen zonder universitair opgeleide ouders halen lagere cijfers, krijgen lagere schooladviezen en volgen minder vaak een universitaire opleiding. En als ze zo'n opleiding toch volgen, voelen ze zich er vaak minder thuis. Deze wetenschappers staan voor een unieke uitdaging: hun weg vinden in een academische wereld met ongeschreven regels en een verborgen curriculum, zonder hulp van een bestaand sociaal netwerk. Wat zijn hun ervaringen in de Nederlandse wetenschap? Hoe navigeren ze tussen de twee werelden – de wereld waarin ze zijn opgegroeid en de wereld waarin ze zich nu begeven? Welke rol speelt hun achtergrond in hun wetenschappelijke carrière? En op welke manier kunnen Nederlandse universiteiten en wetenschapsfinanciers bijdragen aan gelijke kansen voor eerstegeneratiewetenschappers? Het doel van 'Niet de eerste de beste' is om deze vragen te beantwoorden aan de hand van interviews met eerstegeneratiewetenschappers. In 2024 zal een rapport verschijnen waarin een stem gegeven wordt aan eerstegeneratiewetenschappers en concrete aanbevelingen gedaan worden om diversiteit en inclusie in de Nederlandse wetenschap te vergroten.

Lil'Scientist

Kinderen zijn van nature mini-wetenschappers. De beste manier om hen kennis te laten maken met wetenschap is door ze aan het werk te zetten en ze daadwerkelijk onderzoek te laten doen. Dat kan met *citizen science*, oftewel burgerwetenschap, een manier die wetenschappers steeds vaker inzetten om wetenschappelijke en maatschappelijke vragen te beantwoorden. Dit Lil'Scientist-project is gericht op jongeren in de leeftijd van 10 tot 14 jaar, veelal vanuit een kansarme situatie – een doelgroep die nu nog nauwelijks wordt bereikt door wetenschapscommunicatieprojecten, maar waarvoor de IMC Weekendschool zich al meer dan twintig jaar pionierend en zeer succesvol inzet. Het project is voor de periode 2022-2024 uitgebreid met behulp van een NWA-beurs. Na de officiële kick-off op 1 juli 2023 gaan

de lessen, verzorg door leden van De Jonge Akademie, op de Weekendschool verder in de tweede helft van 2023 en in 2024. Er wordt samengewerkt met verschillende partners, waaronder NEMO Science Museum en *New Scientist*.

Samenwerking (media)partijen

Ook in 2024 zullen leden van De Jonge Akademie deelnemen aan diverse radio- en tv-programma's, publieksfestivals en blogs. Denk aan het geven van lezingen op Oerol, of het meewerken aan interviews in de media. Hierbij zoekt De Jonge Akademie zelf actief naar mogelijkheden én gaat ze graag in op passende uitnodigingen. De Jonge Akademie wil hiermee de toegankelijkheid van wetenschap en wetenschappers bevorderen voor een breed publiek. Tegelijk bieden zulke optredens de mogelijkheid mensen van gedegen informatie te voorzien.

4 TRACÉ INHOUD EN INTERDISCIPLINARITEIT

Het tracé Inhoud en Interdisciplinariteit vormt een platform voor inhoudelijke uitwisseling en samenwerking, zowel op het gebied van onderwijs als onderzoek. Het stimuleert leden en anderen over grenzen van vakgebieden heen te kijken om te laten zien dat dit meerwaarde en wederzijdse inspiratie kan opleveren. Daarnaast is er aandacht voor overkoepelende wetenschapsthema's en worden mogelijkheden en methoden van interdisciplinair onderzoek en onderwijs onder de loep genomen.

Ieder jaar geeft De Jonge Akademie de inhoud, het wetenschappelijk onderzoek, een prominente rol bij ledenvergaderingen door middel van korte lezingen door leden. Dit stimuleert de onderlinge inhoudelijke uitwisseling en inspiratie en vormt een mooi startpunt voor leden voor het aanvragen van een projectbeurs voor interdisciplinaire samenwerking.

Het tracé zet zich ook in voor de samenwerking tussen leden onderling en onderneemt activiteiten om dit te stimuleren, zoals een door inhoud en samenwerking gedreven ledendag. Dat is nog eens extra van belang na de coronaperiode van de afgelopen jaren.

In 2024 wil het tracé Inhoud en Interdisciplinariteit zich concentreren op:

InterScience

InterScience is een reeks van symposia waarbij één onderwerp vanuit verschillende disciplines wordt belicht. Met deze lezingen biedt De Jonge Akademie geïnteresseerden de mogelijkheid kruisverbanden en contrasten te zien tussen verschillende disciplines. Hierbij zal opnieuw samenwerking met de Akademie van Kunsten gezocht worden, na succesvolle gezamenlijke avonden in eerdere jaren. In 2024 staan er weer nieuwe thema's op het programma, zoals 'Schuld' en 'Grenzen'.

Kunst en Wetenschap

Binnen het tracé Kunst en Wetenschap van de Akademie van Kunsten vinden wetenschappers (leden van De Jonge Akademie) en kunstenaars (leden van de Akademie van Kunsten) elkaar. Zij richten zich op kunst/wetenschapsprojecten waarin de gelijkwaardigheid van beide domeinen een cruciaal uitgangspunt is. Het tracé wil ook gezamenlijk kennis vergaren en focussen op oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. In samenwerking met de Akademie van Kunsten blijft De Jonge Akademie bijeenkomsten organiseren, zoals Mingler Live, waar kunstenaars en wetenschappers binnen en buiten de KNAW elkaar kunnen ontmoeten, kunst/wetenschapsprojecten worden gepresenteerd en samenwerkingen gestimuleerd.

The Real Homo Economicus

Hoe kan het dat de verschillende disciplines die zich allemaal met economisch handelen bezighouden (financiële, gedrags-, politieke, institutionele, ecologische, feministische economie, economische antropologie) bouwen op uiteenlopende mensbeelden? Het feit dat de verschillende wetenschappen zulke uiteenlopende mensbeelden als uitgangspunt hebben verklaart misschien ook het feit dat er nauwelijks interdisciplinaire uitwisselingen zijn tussen bijvoorbeeld antropologen en gedragseconomen of tussen mainstream en heterodoxe economen. Om met elkaar te kunnen praten moet er al een gemeenschappelijke taal zijn en die is er niet als er al geen consensus is over het precieze object van studie. Bovendien is een mensbeeld vaak onderdeel van een onuitgesproken basisaxioma in een discipline: binnen een discipline staat een mensbeeld zelden ter discussie; tussen disciplines is er nauwelijks gesprek. In een interdisciplinaire workshop, gehouden in 2023, een Engelstalige podcastserie en groepsinterviews (2-3 personen) reflecteert De Jonge Akademie met deelnemers op hoe de confrontatie met andere disciplines hun aannames heeft beïnvloed, de ogen heeft geopend en nieuwe vragen heeft opgeworpen. De resultaten hiervan dienen ook als onderwerp voor reflectie voor het tracé Inhoud en Interdisciplinariteit.

Het Geheugen van Geur 2.0

Dit is een vervolg op het eerdere project Geheugen van Geur, waarin een 17e-eeuwse geur opnieuw werd gemaakt en een verbinding met het verleden werd gelegd door vragen te stellen over de betekenis van zintuigelijke ervaringen in zowel het verleden als het heden door samenwerking met verschillende disciplines. In dit project worden nieuwe historische reconstructies van geurrecepten gemaakt waarbij de interdisciplinaire samenwerking verder wordt uitgediept. Voor de permanente opstelling van Huygens' museum Hofwijck wordt een geurenkabinet (simpliciakabinet) ingericht zoals Huygens dat moet hebben gehad. Een dergelijk kabinet geeft inzicht in het verzamelen en ordenen van kennis in de 17e eeuw, waarbij alfa en bèta samenvloeiden. Een neurowetenschappelijk reuk-experiment met 30 gezonde proefpersonen onderzoekt of onze geurbeleving verandert over tijd?

Cantate voor de ongewervelden/All the sea you can not see

Het grootste deel van de 2-3 miljoen beschreven diersoorten bestaat uit ongewervelden – dieren zonder botten: insecten, slakken, kwallen, krabben, sponzen, om een paar groepen te noemen. Toch heeft de mens, als gewervelde, een onbewuste voorkeur voor andere gewervelden. De dieren zonder ruggengraat worden genegeerd of verafschuwed, terwijl deze 'on-charismatische' soorten cruciaal zijn voor het functioneren van onze ecosystemen. Zonder ongewervelden kunnen we niet overleven. In dit project ontmoeten een wetenschapper (lid-DJA) en een kunstenaar (lid Akademie van Kunsten) elkaar in een kunst/wetenschap-samenwerking die uitmondt in een interdisciplinaire, muziek-theatrale performance die de prachtige diversiteit aan levensvormen viert, tot expressie brengt, en hun positie aan de orde stelt om bewustwording te creëren. De voorstelling wordt een contemplatie over de klimaatcrisis, meer specifiek de positie van de ongewervelden in het grootste ecosysteem op aarde, de zee. De *Cantate voor de ongewervelden* wordt in 2025 uitgevoerd door de Nederlandse Bachvereniging.

5 TRACÉ INTERNATIONALISERING

Het tracé Internationalisering streeft ernaar de merites, kwaliteit en impact van wetenschap in internationaal opzicht te versterken. Daartoe organiseert het tracé activiteiten rond twee centrale doelen.

- 1 Het versterken van de positie van jonge wetenschappers wereldwijd en het verbeteren van de diversiteit en duurzaamheid van wetenschap in het algemeen door aan te sluiten bij Europese en wereldwijde initiatieven:
 - a. Vertegenwoordiging van jonge wetenschappers in wetenschappelijke adviesorganen;
 - b. Bijdragen aan het oplossen van wereldwijde problemen, zoals de CO₂-uitstoot van de academie, wetenschappers in risicovolle situaties, de duurzaamheidsdoelen.
- 2 Een academie die meer inclusief is en aantrekkelijk voor internationale wetenschappers om naar Nederland te komen of hier te blijven:
 - c. Het tweetalig uitbrengen van alle uitingen en documenten van De Jonge Akademie;
 - d. Het actueel houden van *A Beginner's Guide to Dutch Academia*;
 - e. Het inventariseren van vormen van exclusie of ongelijkheid op de universiteiten;
 - f. Verbinding met het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden.

De Jonge Akademie werkt samen met buitenlandse jonge academies en internationale organisaties op het gebied van wetenschap, zoals de Global Young Academy (GYA), de Young Academy of Europe (YAE), de European National Young Academies (ENYA), Neth-ER, de InterAcademy Partnerschip (IAP), de Europese Commissie en andere Europese organisaties.

Het netwerk met andere (Europese) jonge academies is van belang voor het opzetten van activiteiten in internationaal verband, onder andere op het gebied van wetenschapsbeleid, maar ook de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) die zijn geformuleerd door de Verenigde Naties: maatschappelijke problemen die men vóór 2030 wil oplossen.

Ook in relatie tot het Europees wetenschapsbeleid wil De Jonge Akademie de stem van jonge onderzoekers laten horen. De Jonge Akademie neemt deel aan verschillende Europese stakeholdersplatforms en werkgroepen en heeft een *delegate* in de Europese Young Academies Scientific Advice Structure (YASAS) die als gelijkwaardig partner participeert in SAPEA, onderdeel van het Europese Science Advise Mechanism.

In 2024 horen daarbij de volgende activiteiten:

A Beginner's Guide to Dutch Academia 2.0

De Jonge Akademie heeft in 2022 een nieuwe online versie gepubliceerd van *A Beginner's Guide to Dutch Academia*; een handboek met vooral feitelijke informatie over het wetenschappelijk systeem in Nederland. Met dit handboek wil De Jonge Akademie onderzoekers die nieuw binnenkomen in Nederland op weg helpen in het Nederlandse wetenschappelijke systeem en de bijbehorende werkcultuur. De gids wordt jaarlijks geactualiseerd.

Gevluchte wetenschappers

In 2016 heeft De Jonge Akademie het project Science Buddies opgestart om gevluchte wetenschappers in contact te brengen met wetenschappers in Nederland. NWO heeft vervolgens in nauwe samenwerking met De Jonge Akademie en Stichting voor Vluchteling-Studenten (UAF) een programma ontwikkeld: Hestia: Impuls voor vluchtelingen in de wetenschap, om gevluchte wetenschappers beter op weg te helpen naar betaald werk in de Nederlandse wetenschap. De Jonge Akademie is betrokken bij de evaluatie van het programma en zet zich in om met de andere betrokken partijen, zoals UAF, gevluchte wetenschappers op verschillende manieren te ondersteunen in Nederland. Deze activiteiten lopen door in 2024, waarbij met alle betrokken partijen bekeken wordt hoe vluchtelingen in de wetenschap het best geholpen kunnen

worden. Daarnaast zal het tracé zich inzetten om collega's in landen waar de academische vrijheid onder druk staat, te ondersteunen, bijvoorbeeld door eraan bij te dragen dat er voor mensen na een vlucht tijdelijke en flexibele beursprogramma's beschikbaar zijn op acute en middellange termijn.

Caribisch Nederland

De Jonge Akademie zet zich in om het Nederlands academisch landschap meer toegankelijk te maken voor mensen uit de Cariben. Dat doet ze bijvoorbeeld door bij bijeenkomsten op universiteiten op te merken dat Nederland niet alleen uit het Europese deel bestaat. Wetenschappers uit de Cariben kunnen ook lid worden van De Jonge Akademie. De Jonge Akademie is lid van de klankbordgroep voor het opzetten van de wetenschappelijke netwerkorganisatie Dutch Caribbean Research Platform (DUCARP).

Tweetalige informatievoorziening

De Jonge Akademie maakt ook Engelstalig materiaal en wil zoveel mogelijk stukken in zowel Nederlands als Engels beschikbaar maken. Engelstalige informatie kan een inspiratiebron zijn voor jonge academies (in oprichting) in andere landen en is een belangrijke bron van informatie voor wetenschappers in Nederland die het Nederlands niet of minder goed beheersen.

6 COMMUNICATIE

De Jonge Akademie wil een aantal doelstellingen op communicatiegebied verder verwezenlijken. In 2020 is een online ledenomgeving opgezet. In 2021 is een nieuwe website gelanceerd die de visie en identiteit van De Jonge Akademie uitstraalt. De website vormt een centraal middel in de externe communicatiestrategie van De Jonge Akademie. Verder wil ze standpunten nadrukkelijk naar voren brengen in de media en bij overheid en politiek.

Belangrijke doelgroepen voor De Jonge Akademie zijn:

- Beleidsmakers en organisaties in het wetenschappelijk veld (ministerie van OCW, UNL, NFU, NWO, ZonMW en cvb's van universiteiten);
- (Jonge) wetenschappers in het Koninkrijk der Nederlanden (voor bepaalde projecten ook in het buitenland);
- Collega-organisaties in binnen- en buitenland, zoals de nationale en lokale jonge academies;
- In specifieke gevallen: geïnteresseerden in wetenschap (leken) en groepen in de samenleving die niet vanzelfsprekend met wetenschap in aanraking komen;
- Leden en alumni van De Jonge Akademie, het Genootschap van de KNAW en de Akademie van Kunsten;
- Tweede Kamerleden met de portefeuille wetenschap;
- Media, journalisten, opiniemakers, geïnteresseerd in wetenschap en het hoger onderwijs.

Voor specifieke doelen en projecten kunnen er (ook) andere doelgroepen zijn.

De Jonge Akademie maakt voor haar zichtbaarheid en voor de promotie van haar projecten gebruik van ondersteuning van de afdeling Communicatie en informatievoorziening van het bureau van de KNAW. Er wordt communicatieadvies ingewonnen in een vroeg stadium van de ontwikkeling van projecten, zodat die zo effectief mogelijk kunnen worden opgestart. Waar nodig wordt een communicatieplan per project/activiteit gemaakt, met een strategie voor de omgang met doelgroepen, boodschap en communicatiemiddelen.

BIJLAGE: TIJDSLIJN 2024

Agenda van terugkerende activiteiten voor De Jonge Akademie

<i>Maand</i>	<i>Ledenvergaderingen</i>	<i>Nieuwe leden & selectiecommissie</i>	<i>Cyclus jaarstukken</i>	<i>Commissie DJA-Beurzen</i>
januari	30/1 in Trippenhuus	Welkom bestuur nieuwe leden en foto's & voorbereidingen installatievergadering		
februari				Deadline 1e ronde: 15/2
maart	26/3 in Trippenhuus	26/3: installatie nieuwe leden en bestuurswissel	Goedkeuring conceptjaarverslag in ledenvergadering	Toekenning beurzen
april	01/4: bestuurswisseling	01/4: ingang lidmaatschap DJA; start indiening aanbevelingen voor kandidaatstelling DJA	Definitief jaarverslag	
mei	24-25/5: ledenweekend op locatie			
juni		Half juni: deadline indienen aanbevelingen DJA		
juli				
augustus				
september	24/9 op locatie	Selectie nieuwe leden en oproep nieuwe bestuursleden	Goedkeuring conceptjaarplan en conceptbegroting in ledenvergadering	
oktober			Definitieve jaarplan en begroting	Deadline 2e ronde: 15/10
november	26/11 in Trippenhuus			Toekenning beurzen
december				